

E

n diverses ocasions he expressat la meua perplexitat per la nostra pèrdua progressiva del sentit de l'humor. Per agreujar-ho, a més de tristos ens anem tornant agressius i, tot comptat i debatut, considero que hi perdem bous i esquelles.

Hem organitzat algunes polèmiques absurdes. Bé: tant de bo que només fossin absurdes, perquè la veritat és que l'acritud, els cops baixos i les ganes de ferir l'adversari —o el simple contraopinant— es repeteixen amb una rancúnia lamentable. A més, la insídia, les acusacions calumnioses i fins i tot l'insult personal sovintegen, com si haguéssim admès que una educació precària pot

Víctimes i victimaris

substituir la correcta i civilitzada manera de discrepar, sense perdre les formes.

Un dels aspectes deplorables d'aquesta situació en la qual ens anem enfonsant el constitueix l'existència d'ingenus com ara jo, sempre disposats a fer ús d'unes reserves d'indulgència destinades a atenuar les calamitats que ens afligeixen. Penso —i crec que tinc multitudinària companyia en aquesta idea— que molts dels nostres mals tenen una explicació diàfana, ningú no pot ignorar les quatre dècades fosques durant les quals s'exercí una acció tenaç i deliberada contra la nostra identitat nacional. Durant l'època tenebrosa, ens planyíem amargament del mal que ens feien. Ara que comprovem que, realment, ens n'han fet molt, no s'hi val

a fer veure que no sabem d'on ens venien els cops.

Potser, la injustícia (o el simple error) consisteix a atribuir a una ciutat, a una capital, la condició d'adversari. Seria més exacte referir-nos a un centralisme exacerbant, a una mentalitat tancada que no acaba de reeixir a crear una coherent —almenys això: coherent— solidaritat lliurement i sobiranament pactada.

Un aspecte dels més dignes de plànyer el constituïm els ciutadans als quals se'ns pot qualificar de cànids pel fet d'estimar tant les nostres coses que fins i tot els dediquem unes reserves d'indulgència temeràries. Però em sembla haver llegit en alguna banda que un excés d'amor no és pecat.

Aquesta mena d'ingenus patim amb tendència a augmentar, no parem. Sofrim per les baralles absurdes, entre actors que admirem i crítics que fan ús dels seus drets, entre intel·ligents especialistes en literatura gastronòmica i gastrònoms professionals que divulguen receptes i productes a través de la televisió (com en tantes altres activitats), entre cronistes periòdics generalment aguts i cantautors respectats. El to dels atacs és, per desgràcia, de baixa qualitat, sembla que hi hagi algú que faci anar el seu molí amb aigües tèrboles. Anem perdent categoria i sentit de la mesura, i correm el risc d'acabar trobant-ho tot malament i ens divertirà més denunciar les nostres coses (amb grans alegrois dels nostres oponents) que no pas unir-nos per trobar solucions que hi posin remei.

El temps passa de pressa i tenim a tocar les eleccions autonòmiques. Seria terrible que portéssim la mala educació a les pugnes electorals, i això sense parlar, per pudícia, de la mala fe. ¿No podríem començar, des d'ara, a corregir-nos i a entrenar-nos estudiant i aplicant les normes de convivència?